

กรมควบคุมมลพิษ
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT

* หมายเหตุมลพิษ

กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ปีที่ 8 ฉบับที่ 8 เดือนกุมภาพันธ์ - มีนาคม 2555

<http://www.pcd.go.th>

แผนจัดการมลพิษ 5 ปี ผ่าน ครม. ครอบคลุมปัญหาสิ่งแวดล้อม

เกาะสถานการณ์หมอกควัน
กับมาตรการแก้ไขวิกฤติหมอกควัน

คพ. เป็นหนึ่ง
ด้านห้องปฏิบัติการสิ่งแวดล้อม

20 ปี กรมควบคุมมลพิษ : บนเส้นทางสิ่งแวดล้อม

ในเดือนมีนาคม สถานการณ์สิ่งแวดล้อมถูกจับตาไปที่เรื่องสถานการณ์หมอกควันทางภาคเหนือของประเทศ สื่อมวลชน รายงานสถานการณ์อย่างใกล้ชิดถึงระดับคุณภาพอากาศและผลกระทบที่เกิดขึ้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งหามาตรการและรณรงค์ ให้ประชาชนในพื้นที่เข้าใจถึงผลจากการที่คนในพื้นที่เผาป่า คนเมืองและนักวิชาการต่างสะท้อนมุมมองและจัดเวทีเสวนาถึง การแก้ปัญหาอย่างยั่งยืน

ย้อนกลับไปต้นปี 2554 หมายเหตุมลพิษ สัมภาษณ์ผู้นำท้องถิ่นที่เป็นตัวอย่างชุมชนปลอดเผา คุณลุงจำนงค์ ผู้ใหญ่บ้านต้นแบบที่ได้รับการยกย่องอุทิศชีวิตให้แก่ท้องถิ่นของตัวเอง เรียนรู้และถ่ายทอดการจัดการบริหารชุมชน และสิ่งแวดล้อม ทำให้หมู่บ้านสามขา จังหวัดลำปาง เป็นชุมชนไร้หมอกควัน แม้พื้นที่ใกล้หมู่บ้านจะเกิดวิกฤติหมอกควัน แต่ความเข้มแข็งของผู้นำและคนในชุมชนนอกจากจะทำให้ไม่เกิดปัญหาหมอกควัน ยังถ่ายทอดแนวคิดให้แก่เพื่อนบ้าน ใกล้เคียงได้เอาไปเป็นแบบอย่าง

“การพัฒนาไม่มีการดำเนินการเป็นรูปเล่ม ต้องปรับใช้ตามบริบทของแต่ละพื้นที่ คนทุกคนรักบ้านเกิด ทำได้ คือเราต้องช่วยกัน สร้างจิตสำนึก ให้กำลังใจกัน ...ป่าไม่ต้องถูกเผา มีป่าเป็น 10 ชั้น เป็นที่เก็บน้ำ คนลุ่มน้ำต้องช่วยมาดูแล ต้องช่วยกันทำดี การทำงานต้องได้ใจ...”

ถ้อยคำที่ปราชญ์ชาวบ้านเคยเปิดใจให้สัมภาษณ์แก่เราไว้ในช่วงที่เคยเกิดเหตุการณ์ปัญหาหมอกควัน เพื่อสะท้อนให้เห็นว่า ปัญหาหมอกควันก็กลับมาซ้ำรอยเดิมให้เราต่างต้องทบทวนและหามาตรการแก้ไขให้เป็นรูปธรรมอย่างจริงจัง หมายเหตุมลพิษฉบับนี้จึงได้สรุปผลการหารือแนวทางแก้ปัญหาหมอกควัน และบัญญัติ 10 ประการ แก้ไขปัญหาการเผาในที่โล่งและมลพิษหมอกควัน เพื่อติดตามสถานการณ์หมอกควันและการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะบทบาทของกรมควบคุมมลพิษ (คพ.) ที่ได้เข้าไปมีส่วนร่วม เพื่อให้เกิดการนำไปสู่ปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ ยังเปิดเผยแผนจัดการมลพิษ พ.ศ.2555 – 2559 ที่ผ่านมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2555 มาเผยแพร่ให้ผู้อ่านได้ติดตามกัน เพื่อให้เห็นถึงการวางกรอบแนวคิดและทิศทางการจัดการมลพิษเชิงนโยบาย เป้าหมาย มาตรการจัดการมลพิษตั้งแต่ต้นทาง ระหว่างทาง จนถึงปลายทาง จากการระดมมลพิษจากแหล่งกำเนิดในภาคการผลิต การบริโภค และการบริการ ครอบคลุมปัญหาสิ่งแวดล้อม

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

- นายวิจารณ์ สิมาฉายา อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ
- นายวรศาสน์ อภัยพงษ์ รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ
- นางสุนีย์ ปิยะพันธุ์พงศ์ รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ
- นางสาววชิรา แสงศรี เลขานุการกรม

บรรณาธิการ

นายนิชร คงเพชร

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

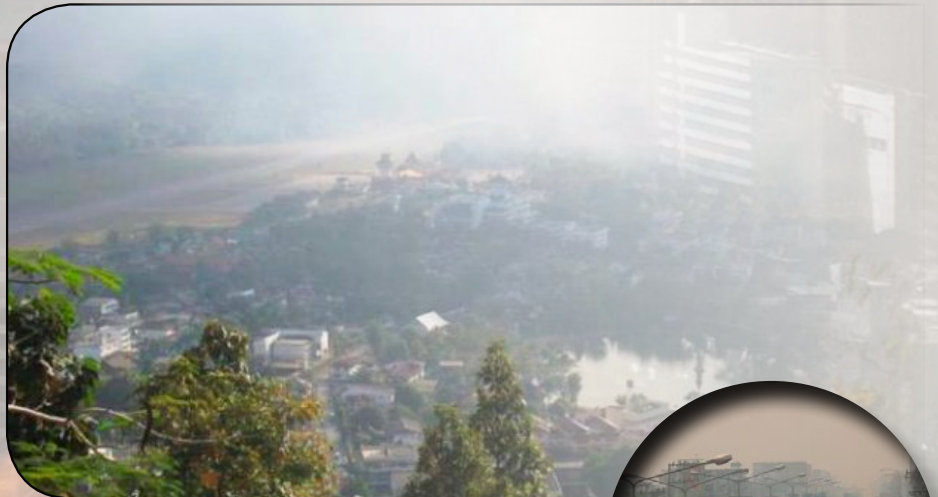
นางสาวจุฑามาศ เอี่ยมสระศรี

กองบรรณาธิการ

นางสาวนภัส บัวสรวง นางสาวพันธน์สดี พงษ์ขวัญ นายบัญชาการ วินัยพานิช นายสราวุธ นาแรมงาม นางสาวสินีนาง วรณศรี นางสาวศิวพร รังสิยานนท์ นางนิภาภรณ์ ใจแสน นางสาวรองสุดา ตันทวีวงศ์ นางสาวศศิธร ประภาณี นางสาวกรรณิกา เอี่ยมศิริ นายวัชร พันธ์ฐานราภิกิจ นางสาวอัญชลี คงสมบุญรัตน์ นางสาวกานต์สินี ดวงดี นางสาวลัดดา จุลแสง นายชัย ปทุมานุสรณ์ นายธีรชวิน บุญมี นายสุทธิกานต์ สาระบุตร นางสาวบรรจง ประภาณานันท์ นายโกศล เมื่อกทอง นายจตุเจตร หมดหลี นางสาวศิริพร วงศ์สามารถ นายภราดา จันทรทิพย์

มาตรการแก้ไขอีกจุด หมอกควัน 8 จังหวัดภาคเหนือ

นายปรีชา เร่งสมบูรณ์สุข รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พร้อมด้วย นายโชติ ตราชู ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และนายวิจารณ์ สีมาฉายา อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ ลงพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่เพื่อติดตามสถานการณ์หมอกควันในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน หรือแนวทางการแก้ไขปัญหามอกควันจากไฟป่าและการเผาในที่โล่งในพื้นที่ภาคเหนือ ร่วมกับปลัดกระทรวงมหาดไทย ผู้ว่าราชการจังหวัดในพื้นที่ภาคเหนือ 9 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง แพร่ น่าน พะเยา แม่ฮ่องสอน และจังหวัดตาก รวมทั้งเยี่ยมชมสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศของกรมควบคุมมลพิษ (คพ.) ณ ศาลากลางจังหวัดเชียงใหม่

พื้นที่ 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบนประสบกับปัญหามอกควัน โดยมีสาเหตุจากไฟป่าและการเผาในที่โล่ง โดยตรวจพบปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอน (PM₁₀) ในบรรยากาศสูงเกินเกณฑ์มาตรฐานติดต่อกันหลายวันในเดือนกุมภาพันธ์และเดือนมีนาคม 2555 (มาตรฐาน PM₁₀ ไม่เกิน 120 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร) ค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมงสูงสุด และจำนวนวันที่เกินเกณฑ์มาตรฐาน ถึงวันที่ 5 มีนาคม 2555 สรุปได้ดังนี้

จังหวัด	ค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมงสูงสุด (มคก./ลบ.ม.)	วันที่ตรวจพบค่าสูงสุด	จำนวนวันที่เกินเกณฑ์มาตรฐาน (1 ม.ค. - 5 มี.ค. 2555)
เชียงใหม่	197.0	1 มีนาคม 2555	6
ลำพูน	274.8	26 กุมภาพันธ์ 2555	14
เชียงราย	356.5	3 มีนาคม 2555	16
แม่ฮ่องสอน	236.4	3 มีนาคม 2555	8
ลำปาง	279.0	26 กุมภาพันธ์ 2555	17
พะเยา	278.7	27 กุมภาพันธ์ 2555	16
น่าน	198.5	27 กุมภาพันธ์ 2555	8
แพร่	233.2	25 กุมภาพันธ์ 2555	15
ตาก	295.2	1 มีนาคม 2555	2

หมายเหตุ : เป็นข้อมูลสรุปตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม – 5 มีนาคม 2555 ยกเว้นจังหวัดตากที่ตรวจวัดโดยหน่วยตรวจวัดคุณภาพอากาศแบบเคลื่อนที่เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2555

บัญญัติ 10 ประการแก้ไขปัญหาการเผาในที่โล่งและมลพิษหมอกควัน

อธิบดีกรมควบคุมมลพิษและผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินงานตามบัญญัติ 10 ประการ เพื่อแก้ไขปัญหาการเผาในที่โล่งและมลพิษหมอกควัน ประกอบด้วย 1) บังคับใช้กฎหมายกับผู้กระทำผิดอย่างจริงจัง และผลักดันให้มีการใช้กฎระเบียบชุมชน 2) มอบหมายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการจัดระเบียบการเผาในพื้นที่เกษตรเฉพาะพื้นที่การเกษตรที่จำเป็น 3) เร่งรัดการถ่ายโอนภารกิจการควบคุมไฟฟ้า โดยให้เป็นภารกิจบังคับสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ระดมกำลังพลหน่วยดับไฟฟ้าเพื่อปฏิบัติการในช่วงวิกฤติหมอกควัน และประสานเครือข่ายความร่วมมือร่วมกับชุมชนในการเฝ้าระวังและดับไฟในพื้นที่ 4) ประสานสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร เพื่อพิจารณาจัดทำฝนหลวงเมื่อสภาพอากาศเหมาะสม 5) มอบหมายให้นายอำเภอ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ติดตามและควบคุมการเผาในพื้นที่ 6) แจ้งสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดให้ดูแลสุขภาพอนามัยของประชาชนอย่างใกล้ชิด 7) ให้จังหวัดติดตามสถานการณ์มลพิษหมอกควันจากสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศในพื้นที่ต่างๆ ของกรมควบคุมมลพิษ และจำนวนจุดความร้อนจากกรมอุตุนิยมวิทยา สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการกำหนดมาตรการแก้ไขปัญหา

ในพื้นที่ 8) ขอความร่วมมือจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน ให้ประชาสัมพันธ์ประชาชนและหน่วยงานในพื้นที่ แจ้งเหตุไฟฟ้า ผ่านสายด่วน (Hotline) กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หมายเลข “1362” 9) ดำเนินโครงการรณรงค์และประชาสัมพันธ์เชิงรุกให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายอย่างทั่วถึง เพื่อให้เกิดผลด้านความตระหนักและเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการลดการเผาในที่โล่ง และ 10) บูรณาการการแก้ไขปัญหาทั้งในระดับพื้นที่ ระดับจังหวัด และกลุ่มจังหวัดอย่างครบวงจร

บูรณาการการดำเนินมาตรการแก้ไขปัญหา

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้จัดทำแผนจัดการปัญหาหมอกควันจากการเผาในที่โล่ง และแผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่าระดับพื้นที่ ปี 2555 – 2559 เพื่อบูรณาการการดำเนินมาตรการแก้ไขปัญหาการเผาในที่โล่งและมลพิษหมอกควันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์การดำเนินงานจำนวน 5 ยุทธศาสตร์คือ 1) ควบคุมการเผาในพื้นที่ชุมชน เพิ่มความเข้มงวดการกำกับ ดูแล และบังคับใช้กฎหมายและกฎระเบียบชุมชน งดเผาในพื้นที่ชุมชน งดเผาขยะมูลฝอย งดเผาหญ้าเศษวัสดุริมทางเด็ดขาด 2) ควบคุมการเผาในพื้นที่เกษตรกรรม ดำเนินมาตรการควบคุมการเผาในพื้นที่การเกษตร สนับสนุนการทำเกษตรปลอดการเผา การใช้ประโยชน์เศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรทดแทนการเผา 3) ควบคุมและป้องกันไฟป่า ติดตาม ตรวจสอบ เผ่าระวัง แจ้งเตือนสถานการณ์ และเตรียมความพร้อมการดับไฟป่า 4) รณรงค์ประชาสัมพันธ์และเสริมสร้างการมีส่วนร่วม เผยแพร่องค์ความรู้ ข้อมูลข่าวสาร เสริมสร้างการมีส่วนร่วมภาคประชาชน สร้างความตระหนักและปลูกจิตสำนึกความรับผิดชอบด้านการจัดการปัญหาหมอกควันและไฟป่า และ 5) ผลักดันความร่วมมือในการจัดการปัญหาหมอกควันข้ามแดน ในภูมิภาคอาเซียน ผลักดันความร่วมมือทั้งในระดับภูมิภาคและอนุภูมิภาคเพื่อจัดการปัญหาหมอกควันข้ามแดน และเพิ่มความเข้มงวดในการเผ่าระวังสถานการณ์ไฟและหมอกควันจากประเทศในภูมิภาคอาเซียน

“ชุมชนมาตรฐาน หมู่บ้านปลอดการเผา”

นอกจากนี้ ได้เล็งเห็นความสำคัญของการแก้ไขปัญหาโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อให้การแก้ไขปัญหาเป็นไปอย่างยั่งยืน จึงกำหนดการดำเนินโครงการ **“ชุมชนมาตรฐาน หมู่บ้านปลอดการเผา”** โดย กรมควบคุมมลพิษ (คพ.) ร่วมกับ สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 1 – 3 และสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด 8 จังหวัด นำหลักเกณฑ์การประเมินและพัฒนาศักยภาพชุมชน “ชุมชนมาตรฐาน หมู่บ้านปลอดการเผา” ไปใช้ประเมินศักยภาพของหมู่บ้านในการจัดการมลพิษหมอกควันและการเผาในที่โล่ง โดยเน้นหมู่บ้านที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงใน 8 จังหวัดภาคเหนือ จำนวน 200 หมู่บ้าน การประเมินศักยภาพชุมชนฯ ดังกล่าวจะทำให้ทราบถึงระดับความสามารถของชุมชนในการบริหารจัดการปัญหาหมอกควันจากการเผาในที่โล่ง ซึ่งจะช่วยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถช่วยสนับสนุนให้ชุมชนนั้นๆ สามารถจัดการปัญหาการเผาในพื้นที่ของตนเองได้อย่างถูกต้องและตรงกับความต้องการ

ผลการประชุมรัฐมนตรีสิ่งแวดล้อม 5 ประเทศ (MSC Mekong)

ผลการประชุมรัฐมนตรีสิ่งแวดล้อม 5 ประเทศ เรื่องมลพิษจากหมอกควันข้ามแดนสำหรับอนุภูมิภาคแม่โขง (MSC Mekong) ซึ่งจัดขึ้นเมื่อวันที่ 28 – 29 กุมภาพันธ์ 2555 ณ กรุงฮานอย ประเทศเวียดนาม ประเทศไทยได้รายงานสถานการณ์หมอกควันที่ส่งผลกระทบต่ออย่างรุนแรงในขณะนี้ให้ที่ประชุมรับทราบ และเน้นย้ำให้ทุกประเทศตระหนักถึงปัญหาและร่วมมือกันกำหนดแนวทางแก้ไขอย่างเร่งด่วน ซึ่งที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบให้ประเทศสมาชิกดำเนินมาตรการควบคุมการเผาอย่างเคร่งครัดตลอดหน้าแล้งปี 2555 ทั้งนี้จากการพิจารณาจำนวนจุดความร้อนที่ตรวจพบในอนุภูมิภาคแม่โขงพบว่า จำนวนจุดความร้อนลดลงจาก 87,000 จุด ในปี 2553 เหลือ 78,000 จุด ในปี 2554 ซึ่งสูงเกินจากตัวชี้วัดระดับอนุภูมิภาคซึ่งกำหนดให้อนุภูมิภาคแม่โขงจะต้องลดจำนวนจุดความร้อนลงเหลือไม่เกิน 75,000 จุด ในปี 2554 เพียงเล็กน้อย ซึ่งประเทศสมาชิกจะต้องดำเนินมาตรการลดการเผาต่อไปเพื่อให้ได้ผลสำเร็จตามตัวชี้วัดระดับอนุภูมิภาค ในปี 2558 ซึ่งกำหนดให้ลดจำนวนจุดความร้อนลงเหลือไม่เกิน 50,000 จุด พร้อมกันนี้ที่ประชุมยังเห็นชอบให้ประเทศสมาชิกกำหนดตัวชี้วัดการควบคุมการเผาในที่โล่งของประเทศตนเอง เพื่อให้สามารถติดตามประเมินผลการดำเนินงานได้อย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น โดยตัวชี้วัดดังกล่าวอาจกำหนดจากจำนวนจุดความร้อน ปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก หรือพื้นที่ที่ถูกไฟไหม้ เป็นต้น

ประเทศสมาชิกยังได้แสดงความชื่นชมประเทศไทยสำหรับความช่วยเหลือด้านการติดตามตรวจวัดคุณภาพอากาศ ทั้งการจัดอบรมหลักสูตรการติดตามตรวจวัดคุณภาพอากาศ (Air Quality Monitoring) เพื่อพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่จากประเทศสมาชิกอาเซียน ซึ่งมีกำหนดการเบื้องต้นในเดือนเมษายน 2555 และการดำเนินโครงการความร่วมมือด้านการติดตามตรวจวัดคุณภาพอากาศกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยการจัดส่งหน่วยตรวจวัดคุณภาพอากาศแบบเคลื่อนที่จากประเทศไทยไปยังประเทศลาวและประเทศพม่าในช่วงหน้าแล้ง ตามที่ประเทศลาวและประเทศพม่าร้องขออย่างเป็นทางการ

การลดระดับความรุนแรงของปัญหาหมอกควันจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากประชาชน ให้ความสำคัญร่วมกันบรรเทาปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องบูรณาการความร่วมมือและการดำเนินงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน มาตรการและแผนต่าง ๆ ที่มีจึงจะสำเร็จเป็นรูปธรรม และลดผลกระทบที่กลายเป็นปัญหาวิกฤติหมอกควันของประเทศได้

กรม. เห็นชอบ แผนจัดการมลพิษ 2555 - 2559

วันที่ 20 มีนาคม คณะรัฐมนตรี (ครม.) มีมติเห็นชอบ แผนจัดการมลพิษ พ.ศ.2555 – 2559 เพื่อให้ทุกภาคส่วนใช้เป็นกรอบและแนวทางการจัดการมลพิษของประเทศ และนำไปสู่การปฏิบัติ ครอบคลุมปัญหาน้ำ หมอกควัน ไฟป่า ยึดหลักการผู้ก่อมลพิษเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่าย

กรมควบคุมมลพิษ (คพ.) ในฐานะหน่วยงานหลักในการเสนอนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการจัดการมลพิษ ได้วางกรอบและทิศทางการจัดการมลพิษของประเทศในอีก 5 ปี เน้นการจัดการมลพิษตั้งแต่ต้นทาง ระวังทาง จนถึงปลายทางในภาคการผลิต การบริโภค และการบริการ ที่เชื่อมโยงกับแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ.2555 – 2559 และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ.2555 – 2559 เพื่อให้มีการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษอย่างมีประสิทธิภาพ ทันต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของกระแสโลก และสร้างเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการมลพิษ

กรอบแนวคิด

1. ลดและควบคุมการระบายมลพิษอันเนื่องมาจากชุมชนเกษตรกรรม อุตสาหกรรม ยานพาหนะและการคมนาคมขนส่ง โดยให้มีการจัดการมลพิษตั้งแต่ต้นทาง ระวังทาง จนถึงปลายทาง และให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการดำเนินการในขั้นตอนต่างๆ ตั้งแต่การกำกับ ติดตาม ส่งเสริม และสนับสนุนให้แหล่งกำเนิดมลพิษและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถดำเนินการจัดการสิ่งแวดล้อมให้เป็นไปตามมาตรฐานหรือเกณฑ์ที่กำหนด รวมทั้งดำเนินการเปิดเผยและเข้าถึงข้อมูลแหล่งกำเนิดมลพิษและผลกระทบที่เกิดขึ้น

2. จัดการมลพิษในระบบพื้นที่ตามลำดับความสำคัญของปัญหา เช่น พื้นที่ลุ่มน้ำในการแก้ไขปัญหาคอนคราฟน้ำในพื้นที่วิกฤติ กลุ่มจังหวัดที่ประสบปัญหาหมอกควันและไฟป่า เขตควบคุมมลพิษ พื้นที่ปนเปื้อนมลพิษ พื้นที่ที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ พื้นที่ที่มีความอ่อนไหวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ ฯลฯ

3. สนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินงานจัดการน้ำเสีย ขยะมูลฝอย มูลฝอยติดเชื้อและของเสียอันตรายชุมชน ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ประกอบการมีการจัดการขยะอันตรายและสารอันตรายอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งจัดให้มีระบบป้องกันและเตรียมความพร้อมรองรับกรณีเหตุฉุกเฉินหรืออุบัติเหตุ และการคมนาคมขนส่งที่ก่อให้เกิดการรั่วไหลของสารเคมีหรือสารอันตรายต่างๆ

4. ประยุกต์ใช้หลักการผู้ก่อมลพิษเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่าย (Polluter Pays Principle : PPP) การวางหลักประกันและการชดเชยค่าเสียหายจากการแพร่กระจายมลพิษ การนำมาตรการทางเศรษฐศาสตร์และสังคมเป็นแรงจูงใจทางบวก เพื่อส่งเสริมการลดมลพิษหรือปรับปรุงกระบวนการผลิตที่ปราศจากมลพิษ การสนับสนุนการผลิตและการบริการ รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรบริโภคของประชาชนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

5. พัฒนาระบบการบริหารจัดการมลพิษให้เกิดเป็นเอกภาพทั้งทางด้านกฎหมาย กฎระเบียบ แผนและแนวทางปฏิบัติของแต่ละหน่วยงานโดยประสานความร่วมมือในการจัดการมลพิษทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ผู้ประกอบการและประชาชน

6. ส่งเสริมให้ภาคประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา โดยรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และเข้าร่วมดำเนินงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษ

เป้าหมาย คุณภาพสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการดำรงชีวิตของประชาชนและการรักษาสมดุลระบบนิเวศทางธรรมชาติ

กำหนดแนวทางการดำเนินงานและ ผู้รับผิดชอบหลักในการบริหารจัดการมลพิษของภาคชุมชน ภาคเกษตรกรรม ภาคอุตสาหกรรม ภาคคมนาคมและการขนส่ง การมีส่วนร่วมของภาคประชาชน การพัฒนาศักยภาพและความเข้มแข็งของภาคส่วน การวิจัยและพัฒนาเพื่อสนับสนุนการจัดการมลพิษ

เสนอกลไกการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติ และการติดตามประเมินผล ทั้งในระดับนโยบาย การประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วนและการบูรณาการการทำงานร่วมกันของท้องถิ่น ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา หน่วยงานวิจัย และพัฒนาภาคประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งติดตามและประเมินผล

แผนจัดการมลพิษ ซึ่งมีกรอบแนวคิดแนวทางการจัดการมลพิษ และกลไกการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผล จะนำไปสู่เป้าหมายที่คุณภาพสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการดำรงชีวิตของประชาชนและการรักษาสมดุลระบบนิเวศและธรรมชาติ ต้องอาศัยทุกภาคส่วนร่วมดำเนินการตามแผนดังกล่าวเพื่อสู่เป้าหมายร่วมกัน

สถานการณ์สารกัมมันตรังสีในอำเภอไทย จากวิกฤตนิวเคลียร์โรงไฟฟ้าฟูกูชิมะ ไดอิจิ

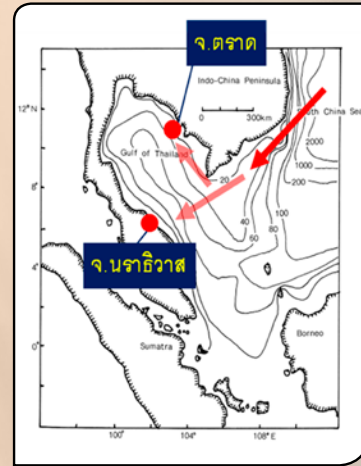
11 มีนาคม พ.ศ.2554 เกิดเหตุการณ์ที่ทำให้คนทั้งโลกต่างต้องตกใจ เมื่อเห็นภาพการรายงานข่าวเหตุแผ่นดินไหวอย่างรุนแรงในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกของประเทศญี่ปุ่น และเกิดคลื่นสึนามิตามมา ซึ่งคลื่นสึนามิได้ก่อให้เกิดความเสียหายเป็นวงกว้าง และยังได้ส่งผลทำให้ระบบหล่อเย็นของโรงไฟฟ้าพลังงานนิวเคลียร์ฟูกูชิมะ ไดอิจิเสียหายจนหยุดทำงาน เป็นเหตุให้แท่งปฏิกรณ์ของโรงไฟฟ้าพลังงานนิวเคลียร์ดังกล่าวหลอมละลาย ส่งผลให้สารกัมมันตรังสีแพร่กระจายออกมาโดยรอบโรงไฟฟ้านอกจากนี้ ยังทำให้โครงสร้างของระบบหล่อเย็นเสียหาย ส่งผลทำให้น้ำในระบบหล่อเย็นซึ่งมีสารกัมมันตรังสีปนเปื้อนอยู่รั่วไหลออกสู่สิ่งแวดล้อม นอกจากนี้เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในประเทศเพื่อนบ้านแล้ว ยังมีหลายฝ่ายกังวลถึงผลกระทบและความปลอดภัยต่อประเทศไทย

กรมควบคุมมลพิษ (คพ.) และสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ ร่วมกันดำเนินการเฝ้าระวังการปนเปื้อนสารกัมมันตรังสีที่อาจจะแพร่กระจายมาถึงประเทศไทยทั้งทางอากาศและทางน้ำ โดยมีการเก็บตัวอย่างเพื่อตรวจวัดสารกัมมันตรังสีในน้ำฝน รวมทั้งตรวจวัดสารกัมมันตรังสีในน้ำทะเลตั้งแต่เดือนมีนาคม พ.ศ.2554 เป็นต้นมา ซึ่งสารกัมมันตรังสีที่ทำการตรวจวัด ได้แก่ ไอโอดีน-131 และซีเซียม-137 สำหรับซีเซียม-137 เป็นสารกัมมันตรังสีหนึ่งในหลายชนิดที่เกิดจากปฏิกิริยานิวเคลียร์ฟิชชัน เช่น Tritium (^3H) Strontium-90 (^{90}Sr), Plutonium-239,240 ($^{239,240}\text{Pu}$) ฯลฯ ซึ่งจะพบปนเปื้อนในน้ำทั้งจากโรงงานไฟฟ้าพลังงานนิวเคลียร์สามารถส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและเข้าไปสะสมในสิ่งมีชีวิตได้ เช่น ไอโอดีน-131 จะเข้าไปสะสมในต่อมไทรอยด์ของมนุษย์ ส่วนซีเซียม-137 จะเข้าไปสะสมในเนื้อเยื่อของพืชและสัตว์ เนื่องจากมีคุณสมบัติที่สามารถถูกดูดซึมคล้ายกับโปแตสเซียมซึ่งเป็นธาตุอาหารที่จำเป็นต่อการเจริญเติบโตของพืช และมีค่าครึ่งชีวิตถึง 30 ปี

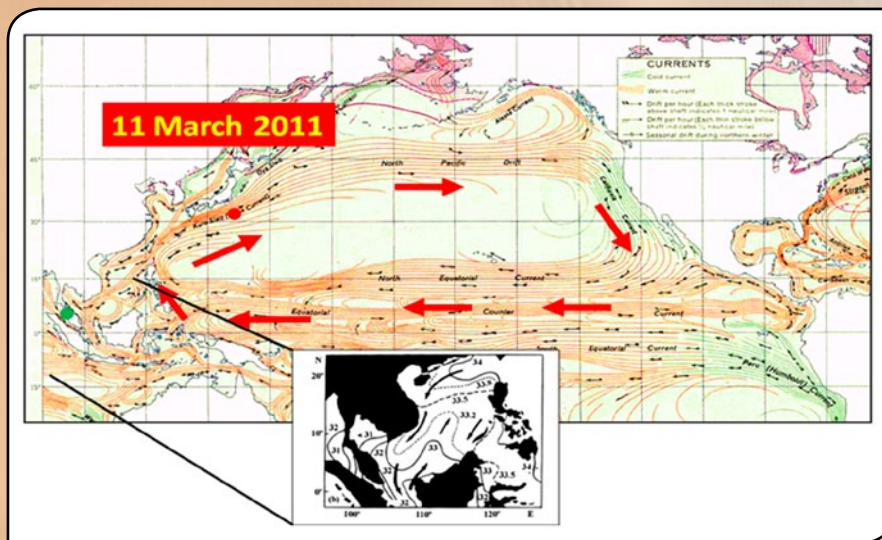
ผลการตรวจวัดพบว่า ปริมาณไอโอดีน-131 และซีเซียม-137 ในน้ำฝนที่เก็บจากจังหวัดเชียงใหม่และกรุงเทพฯ ทั้งสิ้น 4 ครั้ง ในระหว่างเดือนเมษายนถึงเดือนพฤษภาคม มีค่าอยู่ในระดับที่ตรวจวัดไม่ได้ (Lower Limit of Detection : LLD) เช่นเดียวกับผลการตรวจวัดปริมาณไอโอดีน-131 และซีเซียม-137 ในน้ำทะเลที่เก็บบริเวณแหลมศอก เกาะกูด เกาะช้าง จังหวัดตราด และชายฝั่งทะเลจังหวัดนราธิวาส ในระหว่างเดือนมีนาคมถึงเดือนมิถุนายน ที่มีค่าอยู่ในระดับที่ตรวจวัดไม่ได้ทั้งหมด ซึ่งพื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่ที่ประเมินแล้วว่าน้ำทะเลที่ปนเปื้อนสารกัมมันตรังสีจากโรงไฟฟ้าพลังงานนิวเคลียร์ฟูกูชิมะ ไดอิจิ ประเทศญี่ปุ่น อาจจะไหลตามกระแสน้ำและมาถึงประเทศไทยเป็นพื้นที่แรก

แผนที่แสดงจุดเก็บตัวอย่างน้ำฝน จังหวัดเชียงใหม่และกรุงเทพฯ

แผนที่แสดงจุดเก็บตัวอย่างน้ำทะเล บริเวณแหลมศอก เกาะภูเก็ต เกาะช้าง จังหวัดตราด และชายฝั่งทะเลจังหวัดนราธิวาส

แผนที่แสดงทิศทางของกระแสน้ำในมหาสมุทรแปซิฟิก จุดเก็บตัวอย่างน้ำทะเล และกระแสน้ำในบริเวณทะเลจีนใต้

ผลการตรวจวัดดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงในการปนเปื้อนจากโรงไฟฟ้าพลังงานนิวเคลียร์ฟูกูชิมะ ไดอิจิ ต่อสิ่งมีชีวิตในทะเลของประเทศไทย ซึ่ง Mr. Ronald Szymzak (Consultant Radiochemical Oceanographer) ผู้เชี่ยวชาญจากทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ (IAEA) ได้วิเคราะห์ว่า ปัญหาการรั่วไหลของสารกัมมันตรังสีจากโรงไฟฟ้าพลังงานนิวเคลียร์ฟูกูชิมะ ไดอิจิ จะจำกัดพื้นที่เฉพาะบริเวณชายฝั่งทะเลใกล้โรงไฟฟ้าเท่านั้น โดยสิ่งมีชีวิตในทะเลที่อาศัยอยู่ใกล้กับโรงไฟฟ้าพลังงานนิวเคลียร์เท่านั้นจะได้รับสารกัมมันตรังสีเกินเกณฑ์มาตรฐานสากล อย่างไรก็ตาม ค่าดังกล่าวยังมีค่าต่ำกว่าระดับของสารกัมมันตรังสี

ที่สิ่งมีชีวิตในทะเลได้รับตามธรรมชาติ สำหรับน้ำทะเลที่ปนเปื้อนสารกัมมันตรังสีจะเคลื่อนตัวมาถึงภูมิภาคอาเซียนภายในเวลา 5 – 7 ปี แต่ไอโอดีน-131 จะสลายตัวไปจนหมดและไม่สามารถตรวจพบได้ในแหล่งน้ำ เนื่องจากสารกัมมันตรังสีดังกล่าวมีค่าครึ่งชีวิตเพียงแค่ 8.4 วัน ในส่วนของซีเซียม-137 มีโอกาสที่จะตรวจพบได้ในระดับที่ต่ำ เนื่องจากมีค่าครึ่งชีวิตประมาณ 30 ปี ทั้งนี้ คพ. และสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติจะได้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อเฝ้าระวังมลพิษที่ปนเปื้อนและเพื่อจัดทำเป็นฐานข้อมูลของประเทศไทย ก่อนที่โรงไฟฟ้าพลังงานนิวเคลียร์ของประเทศเพื่อนบ้านโดยเฉพาะประเทศเวียดนามซึ่งมีกำหนดเดินเครื่องผลิตกระแสไฟฟ้าในปี 2563

การให้บริการข้อมูลข่าวสาร ของกรมควบคุมมลพิษ

**“ควบคุมมลพิษ สิ่งแวดล้อมดี เพื่อประชาชน อย่างมีส่วนร่วม” วิสัยทัศน์ของกรมควบคุมมลพิษ
ที่สะท้อนการให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านสิ่งแวดล้อม**

โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้บริการข้อมูลข่าวสารเพื่อส่งเสริมให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการบริหารงานของภาครัฐให้มีความโปร่งใส เป็นธรรม มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ประกอบกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องจัดเตรียมข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้บริการประชาชน **เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลและตรวจสอบได้**

กรมควบคุมมลพิษ (คพ.) ได้จัดตั้งศูนย์บริการประชาชนเป็นศูนย์กลางบริการประชาชนให้เข้าถึงข้อมูลข่าวสารของทางราชการ ณ บริเวณชั้น 1 อาคารกรมควบคุมมลพิษ เพื่อให้บริการข้อมูลข่าวสารของราชการแก่ทุกภาคส่วน ให้ความสะดวกและรวดเร็วในการติดต่อขอรับข้อมูล ตลอดจนเข้าศึกษา ค้นคว้าข้อมูล และการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยกำหนดมาตรการให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว พร้อมกำหนดเวลาที่จะดำเนินการแล้วเสร็จ ซึ่งมีเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการให้ข้อมูลข่าวสารของกรมควบคุมมลพิษ พร้อมจัดป้ายแสดงไว้สำหรับบริการประชาชน เพื่อให้เกิดความเข้าใจง่ายและสะดวกในการสืบค้น

ข้อมูลข่าวสารที่กรมควบคุมมลพิษจัดเตรียมไว้สำหรับให้บริการภายในศูนย์บริการประชาชน ประกอบด้วย เอกสารการประกาศประกวดราคา การจัดซื้อจัดจ้าง แผนงาน โครงการ งบประมาณรายจ่ายประจำปีของ คพ. บริการข้อมูลข่าวสารวิชาการด้านมลพิษและสิ่งแวดล้อมที่เป็นเอกสาร ตำรา งานวิจัย รายงานสถานการณ์ รวมทั้งคู่มือต่างๆ ในรูปแบบของสื่อสิ่งพิมพ์ ซีดีรอม สื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถดาวน์โหลด อำนวยความสะดวกแก่ประชาชนเพื่อดำเนินงานด้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้เกิดความโปร่งใส

นอกจากนี้ เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนให้มากขึ้น คพ. ยังจัดช่องทางรับความคิดเห็นโดยตรง ณ ศูนย์บริการประชาชน และการรับฟังความคิดเห็นทางเว็บไซต์ www.pcd.go.th และทางอีเมลล์ e-petition@pcd.go.th รวมทั้งเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านทางสื่อหนังสือพิมพ์ วิทยุโทรทัศน์ วารสาร จดหมายข่าว แผ่นพับ กิจกรรม นิทรรศการ การประชุม และสัมมนา **เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาการให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน สร้างสังคมการมีส่วนร่วมด้วยการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของประชาชนอย่างแท้จริง**

คพ. เป็นหนึ่ง

ด้านห้องปฏิบัติการสิ่งแวดล้อม

ห้องปฏิบัติการสิ่งแวดล้อม นับว่ามีความสำคัญต่อการวิเคราะห์ตัวอย่างสิ่งแวดล้อม เพื่อใช้ในการจัดการมลพิษ กำหนดมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมและการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมและการจัดการมลพิษ รวมทั้งมีผลต่อความเชื่อมั่นของคนในสังคม

กรมควบคุมมลพิษ (คพ.) ได้ดำเนินภารกิจและบทบาทด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมมาอย่างต่อเนื่อง ดำเนินการตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐานสากล ISO/IEC 17025 และรักษาคุณภาพติดต่อกันมายาวนานเกือบ 10 ปี และล่าสุด กรมวิทยาศาสตร์บริการ ได้คัดเลือกให้ห้องปฏิบัติการสิ่งแวดล้อม คพ. รับรางวัลห้องปฏิบัติการดีเด่น ด้านการรับรองความสามารถห้องปฏิบัติการทดสอบตามมาตรฐานสากล ISO/IEC 17025 โดยพิจารณาจากระบบคุณภาพของห้องปฏิบัติการ ในด้านเครื่องมือ วิธีการทดสอบ บุคลากร และสภาพแวดล้อม สร้างความมั่นใจให้สังคมในการตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างสิ่งแวดล้อม เพื่อใช้ในการดำเนินงานจัดการมลพิษและบังคับใช้กฎหมาย ซึ่ง คพ. เป็นหนึ่งเดียวของห้องปฏิบัติการภาครัฐที่ได้รับรางวัลอันทรงเกียรติในครั้งนี้

หลักเกณฑ์ที่นำมาพิจารณารับรางวัลห้องปฏิบัติการดีเด่น ประกอบด้วย ห้องปฏิบัติการมีการปรับปรุงระบบคุณภาพและขยายขอบข่ายงานทดสอบที่ขอรับการรับรองมาตรฐานสากล ISO/IEC 17025 อย่างต่อเนื่อง มีการสื่อสารอย่างชัดเจนให้เจ้าหน้าที่ทุกคนภายในองค์กรตระหนักถึงความสำคัญของระบบคุณภาพ การวิเคราะห์ตัวอย่าง ผู้บริหารองค์กรให้ความสำคัญและการสนับสนุนเป็นอย่างดี และการติดต่อประสานงานด้านข้อมูลกับหน่วยรับรองของกรมวิทยาศาสตร์บริการ เป็นไปด้วยความถูกต้อง รวดเร็ว ทำให้สามารถได้รับการรับรองได้รวดเร็วตามระยะเวลาที่กำหนด ทั้งนี้ รวมถึงการที่ห้องปฏิบัติการสิ่งแวดล้อม คพ. มีทีมงานที่เข้มแข็ง มีความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง และบุคลากรตระหนักถึงความสำคัญของผลการทดสอบที่จะนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดการสิ่งแวดล้อม สร้างความเชื่อมั่นแก่สังคมในงานตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างสิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้น อีกทั้งเป็นการสร้างกำลังใจแก่เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานให้มีความตั้งใจในการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ ระบบคุณภาพห้องปฏิบัติการถือเป็นพื้นฐานในการจัดทำระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001:2004 และการจัดทำคาร์บอนฟุตพริ้นท์ของ คพ. ซึ่งปัจจุบัน คพ. ได้รับการรับรองทั้ง 2 ระบบ และจะยังคงพัฒนาห้องปฏิบัติการให้เป็นมาตรฐานต่อไป

การถ่ายทอดองค์ความรู้ การจัดการคุณภาพน้ำและน้ำเสีย

จากนโยบายกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ต้องการฟื้นฟูคุณภาพน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำวิกฤติให้มีคุณภาพน้ำที่ดี ประชาชนสามารถใช้ประโยชน์ และรักษาระบบนิเวศและสัตว์น้ำ ดำรงชีวิตอยู่ได้ โดยส่วนหนึ่งของปัญหาเกิดจากการปล่อยน้ำเสียลงสู่สิ่งแวดล้อมโดยไม่มีกระบวนการควบคุม เนื่องจากขาดความรู้ ความเข้าใจ ของประชาชน รวมถึงหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนในด้านการจัดการน้ำเสีย ทั้งในการลดมลพิษ ณ แหล่งกำเนิด เทคโนโลยี การบำบัดน้ำเสีย ไปจนถึงการบังคับใช้กฎหมายและความชัดเจน ในแนวปฏิบัติตามนโยบายของรัฐในการควบคุมมลพิษ ดังนั้น ในการแก้ไขปัญหาจำเป็นต้องมีการกำกับดูแลประกอบกิจการต่างๆ เหล่านี้ให้มีการจัดการหรือบำบัดน้ำเสียตั้งแต่ต้นทาง ซึ่งต้องอาศัย ความร่วมมือและการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่จากหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน

ตามพระราชบัญญัติการส่งเสริมและรักษาคุณภาพ สิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535 มุ่งให้มีการจัดการทรัพยากร ธรรมชาติและส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ควบคู่ไปกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมและเสริมสร้างคุณภาพ ชีวิตของประชาชน รวมทั้งกำหนดงานด้านการจัดการคุณภาพ น้ำและน้ำเสียอย่างยั่งยืน คือการกระจายอำนาจในการควบคุม ดูแลให้แก่หน่วยงานและองค์กรต่างๆ อาทิ การมอบหมาย ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบในการเดิน ระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน

ที่ผ่านมาพบปัญหาส่วนใหญ่จะเกิดกับพื้นที่ที่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นทำการเดินระบบเอง แต่ขาดความรู้ ความชำนาญ ขาดบุคลากรและงบประมาณ ทำให้ระบบบำบัดน้ำเสียขาดการดูแล และบำรุงรักษาที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ดังนั้น การเสริมสร้าง ทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานให้แก่เจ้าหน้าที่ในการจัดการ คุณภาพน้ำและน้ำเสียที่ถูกต้องให้แก่ประชาชนและผู้ประกอบการ จึงเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการจัดการ มลพิษในพื้นที่ของตนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

กรมควบคุมมลพิษ (คพ.) ร่วมกับมูลนิธิสถาบัน สิ่งแวดล้อมไทย จัดฝึกอบรม การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้าน การจัดการคุณภาพน้ำและ น้ำเสีย (สำหรับผู้บริหาร) ขึ้น ช่วงเดือนธันวาคมที่ผ่านมา

ณ โรงแรมทีเค พาเลส แจ้งวัฒนะ โดยมี นายวรศาสน์ อภัยพงษ์ รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ และ ดร.ชวัลฤดี โชติชานาทวีวงศ์ ผู้อำนวยการสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย เป็นผู้เปิดการฝึกอบรม เพื่อพัฒนาศักยภาพ ผลักดันให้เกิดการเรียนรู้ เพิ่มพูนทักษะด้าน การจัดการน้ำและน้ำเสียชุมชน สามารถพัฒนาหน่วยงานให้มี แผนงานและมีวิธีการดำเนินงานที่ชัดเจน ในการจัดการคุณภาพ น้ำและน้ำเสีย และถ่ายทอดนโยบายจากระดับสูงไปสู่การปฏิบัติ ส่งผลดีทั้งต่อคุณภาพน้ำ ทรัพยากรแหล่งน้ำ สภาพแวดล้อม และ ประชาชน

เก็บมาเล่า

เรื่อง : ฝ่ายเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

คพ. ชวนผู้ขับขี่ กทม. ลดมลพิษ

ตรวจสอบ และปรับแต่งเครื่องยนต์ ฟรี

กรมควบคุมมลพิษ (คพ.) ชวนผู้ขับขี่ กทม.ลดมลพิษ ตรวจสอบและปรับแต่งยานพาหนะฟรี เพื่อลดมลพิษทางอากาศและเสียงในกรุงเทพมหานคร หลังตรวจสอบคุณภาพอากาศและเสียงใน กทม. ปี 2554 พบฝุ่นละอองรวมค่าเฉลี่ยรายปีเกินมาตรฐานเกือบทุกพื้นที่ และระดับเสียงเกินมาตรฐานร้อยละ 65 ของจำนวนครั้งที่ตรวจวัด

“นัดกันมา ... พากันลดมลพิษ ... รถ เรือ” ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการนำรถจักรยานยนต์ รถยนต์ดีเซล และเรือยนต์มารับบริการซ่อม ปรับแต่ง พร้อมรับคำแนะนำในการบำรุงรักษาเครื่องยนต์ให้มีสภาพดีและลดการปล่อยมลพิษ โดยทีมงานจากสมาคมผู้ประกอบการรถจักรยานยนต์ไทย กองโรงงานช่างกล กรุงเทพมหานคร และกรมเจ้าท่า ให้บริการฟรีโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย นอกจากนี้ ยังจัดแสดงนิทรรศการและสัมมนาการจากสำนักสิ่งแวดล้อม กรุงเทพมหานคร สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ชมรมคลินิกไอเสีย และบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนและเยาวชนมีความรู้ ความเข้าใจ ที่ถูกต้องเกี่ยวกับการควบคุม ป้องกัน และแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศและเสียงจากยานพาหนะ

ในช่วงระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมา หน่วยงานต่างๆ ได้มีการดำเนินงานในการควบคุม ป้องกัน และแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศและเสียงในกรุงเทพมหานครอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้คุณภาพอากาศมีแนวโน้มดีขึ้น แต่หลายพื้นที่ยังคงประสบปัญหาโดยเฉพาะฝุ่นละออง สาเหตุส่วนหนึ่งมาจากสภาพของรถจักรยานยนต์ รถยนต์ และเรือยนต์ที่เครื่องยนต์เก่า ชำรุด ขาดการตรวจสอบซ่อมบำรุงรักษาอย่างต่อเนื่อง ได้กรองอากาศสกปรกอุดตัน การปรับแต่งระบบจ่ายไฟและจ่ายน้ำมันของเครื่องยนต์ที่ไม่เหมาะสม ทำให้การเผาไหม้ไม่สมบูรณ์ และการดัดแปลงท่อไอเสียหรือเปลี่ยนใช้ท่อไอเสียที่ไม่ได้มาตรฐาน

ผู้ขับขี่ยานพาหนะและประชาชนทั่วไปเข้าร่วมงานกิจกรรม “นัดกันมา ... พากันลดมลพิษ ... รถ เรือ” โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย สำหรับเรือยนต์ จัด 1 ครั้ง ในวันศุกร์ที่ 16 มีนาคม 2555 ณ ท่าเรือพระปิ่นเกล้าฝั่งพระนคร ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร รถจักรยานยนต์และรถยนต์ดีเซล จัด 2 ครั้ง ในวันศุกร์-วันเสาร์-วันอาทิตย์ที่ 23 - 25 มีนาคม 2555 ณ ศูนย์ชุมชนบ้านเอื้ออาทรรามอินทรา (คูบอน) ถนนคูบอน ซอย 27 เขตบางเขน และวันที่ 27 - 29 เมษายน 2555 ณ ลานหน้าอาคารบริการ 2 สโมสรทหารอากาศ ฟู้ดส์กัน ถนนเตชะตุงคะ เขตดอนเมือง สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมโทรศัพท์ 0 2298 2375-8 หรือเว็บไซต์ www.pcd.go.th

ผลการดำเนินงาน มีเรือและยานพาหนะจำนวนกว่า 1,000 ลำ/คัน ที่เข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งบริเวณที่พบสารพิษในอากาศส่วนใหญ่อยู่ในแหล่งชุมชนขนาดใหญ่ และพื้นผิวถนนที่มีการจราจรหนาแน่น เช่น การเคหะดินแดง ถนนลาดพร้าว ถนนพระราม 4 ฯลฯ เช่นเดียวกับในจังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดสงขลา และจังหวัดระยอง ที่มีแนวโน้มมลพิษจากยานพาหนะสูงขึ้นเช่นกัน ซึ่งส่งผลต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อมโดยตรง ทั้งนี้หากมีการตรวจสอบคุณภาพเครื่องยนต์และสมรรถภาพยานยนต์อยู่เสมอ รวมทั้งรณรงค์ให้ประชาชนหันมาใช้พลังงานสะอาด เชื่อว่าจะสามารถบรรเทาปัญหามลพิษในอากาศลงได้

รายงานสถานการณ์มลพิษทางอากาศ บริเวณพื้นที่แม่เมาะ จังหวัดลำปาง

รอบ 3 เดือน

กรมควบคุมมลพิษ (คพ.) ได้ตรวจวัดปริมาณมลพิษทางอากาศ บริเวณโรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปาง โดยสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศกรมควบคุมมลพิษ 3 สถานี ได้แก่ สถานีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านสบป่าด โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลท่าสี่ และการประปาส่วนภูมิภาคแม่เมาะและสถานีของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย 11 สถานี ได้แก่ ค่ายประตูผา บ้านท่าสี่ บ้านเสด็จ บ้านหัวฝาย สถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศหลัก บ้านห้วยคิง ศูนย์ราชการรวมแม่เมาะ บ้านสบเมาะ บ้านสบป่าด บ้านแม่จาง และบ้านใหม่รัตนโกสินทร์ในรอบ 3 เดือน (ตั้งแต่วันที่ 26 ธันวาคม 2554 - 25 มีนาคม 2555) ผลการตรวจวัดพบว่า ปริมาณก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ เฉลี่ย 1 และ 24 ชั่วโมงสูงสุด มีปริมาณอยู่

ในเกณฑ์มาตรฐาน และช่วงระหว่างวันที่ 13 - 19 กุมภาพันธ์ 2555 เป็นช่วงเวลาที่ปริมาณก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์เฉลี่ย 1 และ 24 ชั่วโมงสูงสุด คือ ปริมาณก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์เฉลี่ย 1 ชั่วโมงสูงสุด : มีค่าไม่เกินมาตรฐาน (ไม่เกิน 780 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร) โดยมีค่าสูงสุดเท่ากับ 102 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ตรวจพบเมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2555 เวลา 14.00 น. บริเวณสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศหลัก และปริมาณก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์เฉลี่ย 24 ชั่วโมงสูงสุด : มีค่าไม่เกินมาตรฐาน (ไม่เกิน 300 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร) โดยมีค่าสูงสุดเท่ากับ 20 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ตรวจพบเมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2555 บริเวณการประปาส่วนภูมิภาคแม่เมาะ

ตัวอย่างแสดงดัชนีคุณภาพอากาศในพื้นที่แม่เมาะ ระหว่างวันที่ 19 - 25 มีนาคม 2555
โดยคำนวณจากปริมาณก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์เฉลี่ย 24 ชั่วโมง
หมายเหตุ : $\mu\text{g}/\text{m}^3$ คือ หน่วยไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร

คพ. แกลงข่าว สถานการณ์หมอกควันในพื้นที่ภาคเหนือ

วันที่ 6 กุมภาพันธ์ นายศักดิ์ดา นพสิทธิ์ เลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พร้อมด้วย นายโชติ ตราชู ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และนายวิจารณ์ สิมาฉายา อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ ได้แถลงข่าวสถานการณ์มลพิษ หมอกควันในพื้นที่ภาคเหนือ ในปี 2555

กิจกรรมฟ้าปารีไซเคิล

วันที่ 10 มีนาคม นายวิจารณ์ สิมาฉายา อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ ร่วมกิจกรรมฟ้าปารีไซเคิล กับ โครงการ 84 พรรษา 84 ล้านกิโลกรัม ร่วมใจรีไซเคิลเพื่อพ่อ ณ วัดพระราม ๙ กาญจนาภิเษก ทั้งนี้ กรมควบคุมมลพิษร่วมบริจาคปัจจัยและวัสดุรีไซเคิล เพื่อนำรายได้ทั้งหมดมอบให้วัดพระราม ๙ กาญจนาภิเษก ในการทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา

จับรางวัลโครงการเรียกคืนซากผลิตภัณฑ์

วันที่ 15 กุมภาพันธ์ นายวิจารณ์ สิมาฉายา อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ เป็นประธานจับรางวัลโครงการเรียกคืนซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ (WEEE CAN DO) เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว 84 พรรษา เรียกคืนซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ (WEEE CAN DO) เพื่อป้องกันโลหะหนักปนเปื้อนในสิ่งแวดล้อม โดยมีผู้สนับสนุนโครงการร่วมจับรางวัลและเป็นสักขีพยาน ณ ห้องประชุมศักดิ์สิทธิ์ ตรีเดช

คพ. จัดตั้งจุดบริการตรวจยานพาหนะขอนแก่น

วันที่ 12 - 15 มีนาคม คพ. จัดตั้งจุดบริการตรวจวัดมลพิษ และตรวจเช็คสภาพเครื่องยนต์แก่ประชาชน จัดตั้งจุดบริการตรวจมลพิษและตรวจเช็คสภาพเครื่องยนต์แก่ประชาชน บริเวณวิทยาลัยเทคนิคจังหวัดขอนแก่น สำนักงานขนส่ง จังหวัดขอนแก่น และเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

74 ปี สวนสัตว์ดุสิต

วันที่ 14 - 18 มีนาคม นายภิมุข สิมะโรจน์ ผู้อำนวยการองค์การสวนสัตว์ มอบประกาศขอบคุณกรมควบคุมมลพิษที่ร่วมจัดแสดงนิทรรศการเนื่องในโอกาสครบรอบ 74 ปี สวนสัตว์ดุสิต โดยได้รับความสนใจจากประชาชนและสถาบันการศึกษาเข้าร่วมชมนิทรรศการและตอบปัญหาหรรษาของที่ระลึก

“โครงการเรียกคืนอะลูมิเนียมเพื่อจัดทำ ขาเทียมพระราชทาน
ร่วมบริจาค โดยส่งทางไปรษณีย์ หรือที่กรมควบคุมมลพิษ”

1650

ปัญหามลพิษ
อุบัติเหตุสารเคมี

สายด่วน 1650

- รับแจ้งเหตุฉุกเฉินจากอุบัติเหตุสารเคมี
- รับแจ้งเรื่องร้องเรียนมลพิษ
- ให้บริการข้อมูลการระงับภัยสารเคมีเบื้องต้น

GREEN SERVICE

“อู่สีเขียว”

คลินิกไอเสียมาตรฐาน

รักษารถ ลดโลกร้อน กับอู่สีเขียว
คลินิกไอเสียมาตรฐาน
บริการคุณภาพ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

กรมควบคุมมลพิษ
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT

กรมควบคุมมลพิษ
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

92 ซอยพหลโยธิน 7 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400

โทร. 0 2298 2082-4 โทรสาร 0 2298 2085

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
ใบอนุญาตเลขที่ 32/2538
ไปรษณีย์สามเสนใน

เขียน